

ONDERZOEK DOOR
HEMBYSE ARCHEOLOGIE :
Rumst, 's Herenbaan 216

Voorliggend document is een:

Historisch/archeologisch onderzoek	☐
Verslag van resultaten	☐
Aanvraag toelating vooronderzoek	☐
Aanvraag onderzoek i.k.v. wetenschappelijke vraagstelling	☐
Programma van Maatregelen	☒
Archeologierapport	☐
Eindrapport	☐
Privacyfiche (enkel AOE)	☐
Ander:	☐

MAATREGELEN :

GEEN MAATREGELEN

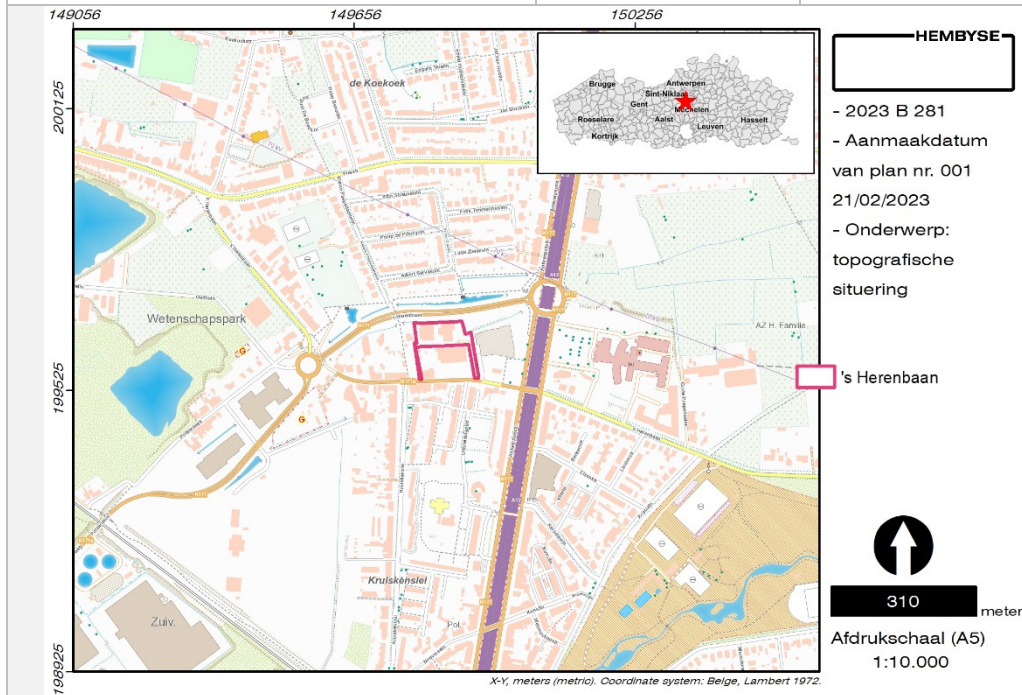
INHOUDSOPGAVE

1	Administratieve gegevens.....	3
1.1	Situering van het onderzoeksgebied.....	3
1.2	Projectcodes of ID nummers.....	5
1.3	Betrokken actoren.....	6
1.4	Bewaring van de data	7
2	Dataset en waardering	8
2.1	Bestaande data.....	8
2.2	Ontbrekende data	9
2.3	Waardering	11
3	Literatuuroverzicht	13
3.1	Naslagwerken	13
3.2	Online bronnen.....	15

1 Administratieve gegevens

1.1 Situering van het onderzoeksgebied

Gewest	Vlaams Gewest	
Gemeente	Rumst	
Deelgemeente	Nvt	
Straat en straatnummer	's Herenbaan 216	
Lambert 72-coördinaten	NW	X:149784,277 x Y:199668,998 m
	ZO	X:149920,713 x Y:199550,774m
Perceelsoppervlakte	6536,5m ²	0,65 ha
Oppervlakte bodemingreep	6536,5	0,65 ha

Kadastrale situering	Afdeling	3/REET
	Sectie	A
	Percelen	29B2

HEMBYSE - 2023 B 281 - Aanmaakdatum van plan nr. 002: 21/02/2023 - Onderwerp: kadastrale situering 's Herenbaan 30 meter Afdrukschaal (A5) 1:1.000 X-Y, meters (metrie). Coordinate system: Belgie, Lambert 1972.	
Datum van toekenning van de onderzoeksopdracht aan Hembyse bv	15 februari 2023
Situering van de opdracht binnen het archeologietraject	Archeologienota
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.
Opgemaakt volgens :	De Code van Goede Praktijk (hierna: CGP) voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en voor het gebruik van metaaldetectoren, werd op 11 december 2015 door de bevoegde minister vastgesteld. Sinds 1 april 2016 vervangt de Code van Goede Praktijk definitief de archeologische Minimumnormen. Sinds 1 april 2019 geldt versie 4.0 van de Code.
Duur van de opdracht	5 werkdagen
Kostprijs van de opdracht (enkel zichtbaar in privacyfiche)	

1.2 Projectcodes of ID nummers

	Projectcode	ID nummer
Bureaustudie (ifv verkaveling)		
Bureaustudie (ifv sloop)	2023 B 281	
Bureaustudie (ifv stedenbouw)	2023 B 281	
Landschappelijk bodemonderzoek		
Verkennde boringen		
Waarderende boringen		
Prospectie met ingreep in de bodem		
Opgraving		
Interne projectsigle Hembyse BV	RUM-SHE	

1.3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse BV (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
Veldwerkleider	Bart De Smaele	
Assistent-archeoloog/archeologen		
Aardkundige, assistent-aardkundige	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Conservator		
Natuurwetenschapper		
Geofysicus		
Materiaaldeskundige		
Fysisch-antropoloog		
Andere (regio)specialisten		
Initiatiefnemer en zakelijkrechthouder (enkel zichtbaar in de privacyfiche)		
	Privaatrechtelijk	☒
	Publiekrechtelijk	☐
Omgevingsvergunning(en):	Verkaveling van gronden (verkaveling)	☐
	Verkaveling van gronden (sloop)	☐
	Stedenbouwkundige handelingen (slopen)	☒
	Stedenbouwkundige handelingen (bouwen)	☒
Bevoegde overheid	Vlaamse Overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed: Werkgebied NA2	☒
	Onroerenderfgoedgemeente:	☐
	IOED: Rupelstreek	☒

1.4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gentbrugge, 2023
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	272
Bibliografische referentie	De Smaele B. & Pieters H., 2023. <i>Archeologienota naar aanleiding van de nieuwbouw van een commerciële ruimte aan de 's Herenbaan 216 te Rumst,</i> Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 272, Gentbrugge.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bewaring archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Gebruiker van het archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	Provinciaal Archeologisch Depot, Provincie Antwerpen

2 Dataset en waardering

2.1 Bestaande data

Het archeologietraject bestaat uit een aantal onderzoeksmethodes, waarvan is afgewogen of deze “mogelijk” (uitvoerbaar), “nuttig” (archeologisch relevant), “schadelijk” (schadelijk voor het archeologisch bodemarchief) en noodzakelijk (noodzakelijk voor de waardering van het archeologisch kennispotentieel) zijn.

Op basis van het uitgevoerde traject kunnen de reeds toegepaste methodes worden getoetst.

Bureauonderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☒	☒	☐	☒	☒

toelichting

Het bureauonderzoek heeft aangetoond dat het onderzoeksgebied zo goed als volledig bestaat uit gebouwen en verhardingen, waardoor de kans op een goede bewaring van archeologische sporen, structuren en sites heel erg laag tot onbestaand is. De slechte bewaring van de bodemopbouw wordt bevestigd door de sonderingen die in de afgelopen decennia zijn uitgevoerd.

Landschappelijk gezien ligt het onderzoeksgebied in een nat gebied, dat tussen 1939 en 1947 zo goed als volledig bebouwd is.

8

Controleboringen	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☒	☒	☐	☐	☒

toelichting

Binnen het onderzoeksgebied kon één controleboring geplaatst worden, dit is een heden met mengpuin verharde zone waar tussen 1947 en 1990 een gebouw heeft gestaan. De controleboring toonde aan dat er sprake is van een recente aanvulling rechtstreeks op een licht gereduceerde zandleem. De oorspronkelijke Holocene bodem en de agrarische bodem van voor 1947 is volledig verstoord. De verwachting naar het aantreffen van goed bewaarde en volledige archeologische structuren is zeer laag, tot onbestaand !

Dit leidt tot de vraag: zijn deze methodes voldoende zodat een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de eventueel reeds gekende archeologische sporen mogelijk zijn ?

Antwoord: JA ☒ NEE ☐

Indien de dataset volledig is, kan deze aan de geplande werken worden getoetst en kan een beslissing genomen worden over de impact van de geplande werken.

Indien de dataset onvolledig is, worden in de volgende hoofdstukken verdere maatregelen getoetst.

2.2 Ontbrekende data

Indien de dataset onvolledig is, dient een afweging te worden gemaakt van mogelijke onderzoeksmethoden om de dataset te vervolledigen. Dit is dezelfde afweging als van de reeds toegepaste onderzoeksmethoden:

Geofysisch onderzoek

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Er zijn geen specifieke onderzoeksvragen die deze surveymethode noodzakelijk of nuttig maken.

Landschappelijke boringen

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Uit de aardkundige data blijkt dat er geen kans is op het aantreffen van paleo-horizonten, noch uit het Pleistoceen, noch uit het Holoceen.

**Prospectie met
ingreep in de
bodem ifv
sporensites
(proefsleuven,
proefputten)**

Mogelijk Nuttig Schadelijk Noodzakelijk Uitgevoerd

☒ ☐ ☐ ☐ ☐

toelichting

Een proefsleuvenonderzoek, dat na de sloop van de bestaande gebouwen zou moeten gebeuren, heeft geen meerwaarde als surveytechniek. Op basis van de bureaustudie en de controleboringen is er geen verwachting naar bewaarde archeologische sporen, structuren of sites.

**Vlakdekkende
opgraving**

Mogelijk Nuttig Schadelijk Noodzakelijk Uitgevoerd

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

toelichting

Niet noodzakelijk.

10

Indien één of meerdere onderzoeksmethodes **noodzakelijk** zijn voor het vervolledigen van de archeologische dataset, worden deze in het programma van maatregelen besproken.

Te nemen
maatregelen:

JA ☐ NEE ☒

Korte omschrijving:

VRIJGAVE VAN HET TERREIN

2.3 Waardering

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de archeologische sporen mogelijk is, kan ook een waardering van de site worden gedaan.

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel niet mogelijk is (onvoldoende data), dient de waardering te worden uitgesteld tot de dataset vervolledigd is.

Indien de site geen archeologisch kennispotentieel of potentieel op aanzienlijke archeologische kenniswinst bevat (door een totaal gebrek aan archeologische sporen en structuren), dan is de waarde van de site vanuit archeologisch standpunt uiteraard nul. Indien de site een aantal sporen en structuren bevat, dient het potentieel aan archeologische kenniswinst/kennisvermeerdering afgewogen te worden aan zowel de geplande werken als de maatschappelijke en economische investering die noodzakelijk is voor het bewaren van het archeologisch kennispotentieel.

Conform de CGP worden ook onderzoeksvragen geformuleerd, die in de waardering van het onderzoeksgebied en de daarbinnen al dan niet aangetroffen archeologische sites, worden beantwoord.

Deze onderzoeksvragen zijn:

1. Kan er op basis van de bestaande dataset bepaald worden of er archeologische sporen, structuren of afgelijnde sites (“vindplaatsen”) aanwezig zijn ?

Binnen de contouren van het onderzoeksgebied zijn archeologische sporen en structuren met zekerheid afwezig, gezien de aanwezigheid gebouwen en verhardingen sinds 1947. De verstoring van de bodem wordt bevestigd door de sonderingen en de controleboring. Voordien was sprake van een nat akkerland, bestaande uit een zandleembodem zonder profielontwikkeling. De kans op paleo-horizonten en daarin eventueel vervatte steentijdartefactensites is onbestaand, hetzelfde geldt voor sporensites die typisch onder een akkerland kunnen voorkomen. Daardoor wordt de kans op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sporen en structuren zo danig klein, dat het uitvoeren verder (voor)onderzoek niet kan worden verantwoord.

2. Zo ja: Is deze archeologische vindplaats voldoende waardevol dat het behoud in situ of ex situ de noodzakelijke investeringen verantwoordt ? Zo ja: motiveer.

In de afweging kosten versus baten heeft het weinig zin om verder archeologisch onderzoek (i.e. prospectie) uit te voeren.

3 Literatuuroverzicht

3.1 Naslagwerken

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Buffel P., Vandenberghe N. & Vackier M., 2009. *Toelichting bij de quartairgeologische kaart. Kaartblad 23 Mechelen*, Belgische Geologische Dienst en Departement LNE, Afdeling Land en bodembescherming, Ondergrond en Natuurlijke Rijkdommen, Brussel.

Claesen J. & Devroe A., 2013. *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, Niel, N171*, BAAC Vlaanderen Rapport 65, Gent.

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

13

De Moor G. i.s.m. Lootens M., van de Velde D. & Meert L., 1997. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 21 Tielt*, Vlaamse Overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel.

Dondeyne S., Vanierschot L., Langohr R., Van Ranst E. & Deckers J., 2015. *De grote bodemgroepen van Vlaanderen: Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*, KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse Overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen.

Gysseling M., 1960. *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226)*.

Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: *Reet* [online],
<https://id.erfgoed.net/themas/13699> (geraadpleegd op 1 maart 2023).

Jacobs B. & De Smaele B., 2008. *Boom Krekelenberg II Opgraving van enkele ijzertijderven. April-juni 2007. Basisrapport*, Archeologische rapporten provincie Antwerpen 1, Antwerpen.

Jacobs P., Louwye S., Polfliet T., Adams R., Vermeire S., 2002. *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 15 Antwerpen*, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.

Lamberts M., 2019. *Archeologische evaluatie van het bodemarchief t.h.v. de N177 of Antwerpsestraat te Rumst. Archeologienota*, ABO Archeologische Rapporten 955, Aartselaar.

Lamberts M., Van der Kelen A. & Cléda B., 2019. *Archeologisch vooronderzoek t.h.v. de N177 of Antwerpsestraat te Rumst. Nota*, ABO Archeologische Rapporten 998, Aartselaar.

Reyns N., 2020. *Archeologienota met beperkte samenstelling Boom – Krekelenberg*, Rapporten All-Archeo bvba 1017, Bornem.

S.n., 1996. *Rapport M0806-2. Aanvullend Bodemonderzoek Kairos-Rumst. Site 's Herenbaan 2840 Rumst*, Geologica NV, Leuven.

S.n., 2011. *Oriënterend Bodemonderzoek "DO67 – Onteigening Perceel 29Y te Rumst"*, Libost-Groep Team Bodem, Leuven.

S.n., 2016. *ABBO - Verslag 14.10.240*, Geolab bvba, Nazareth.

Van Buggenhout J., 2020. *Archeologienota Boom – Kruiskenslei*, Rapporten All-Archeo bvba 961, Bornem.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Vervoort R., 2016. *Archeologienota: 's Herenbaan 178, Reet, Rumst (prov. Antwerpen)*, RVFSA-Rapport, Borgerhout.

3.2 Online bronnen

- <http://www.geopunt.be/>
- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <http://uurl.kbr.be>
- <https://www.cartesius.be/>
- http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE
- <https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2>
- www.geologievannederland.nl
- <https://belgica.kbr.be/>
- [https://nl.wikipedia.org/wiki/Reet_\(Belgi%C3%AB\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Reet_(Belgi%C3%AB))
- <https://www.delcampe.net/nl/verzamelingen/>

<i>Hembyse Archeologie is een handelsnaam van de in 2017 opgerichte vennootschap Hembyse BV.</i>	
<i>Maatschappelijke zetel:</i>	<i>Vogelhoekstraat 25A, 9050 Gentbrugge</i>
<i>BTW:</i>	<i>BE 0677.720.687</i>
<i>IBAN:</i>	<i>BE25890214307282</i>
<i>BIC:</i>	<i>VDSP BE 91</i>
<i>Telefoon:</i>	<i>0032 472 89 97 66</i>
<i>E-mail:</i>	<i>info@hembyse.net</i>
<i>Website:</i>	<i>www.hembyse.net</i>
<i>Sociale media:</i>	<i>https://www.facebook.com/HembyseArcheologie/</i>